

editorial

Servicios Sociales Municipales, treinta años al servicio de la ciudadanía

Hace ahora treinta años que se pusieron en marcha las primeras estructuras profesionales en el ámbito de la intervención social municipal, entre esos ayuntamientos pioneros se encontraba el de Gandia, consciente de la necesidad de disponer de dispositivos de atención a las personas más vulnerables de la sociedad. Durante estos años se han atendido por los Servicios Sociales Municipales a miles de ciudadanos que se enfrentaban a una difícil situación y requerían de la ayuda colectiva que son los sistemas de bienestar. En este periodo de tiempo, además, se han elaborado las principales leyes y normas sociales; desde la Ley de Integración Social del Minusválido (LISMI) hasta la más reciente Ley para la Autonomía Personal y Atención a la Dependencia, han sido numerosas las normas que han establecido ayudas y propuestas de intervención en materias tan sensibles como violencia de género, intervención familiar, atención a menores en situación de riesgo social, integración de las personas con discapacidad... en todas ellas ha sido clave el trabajo realizado por los Equipos de Base de los Ayuntamientos. Por los motivos expuestos y también mirando hacia el futuro, el Ayuntamiento de Gandia ha promovido la realización de unas Jornadas que ha denominado "Servicios Sociales Municipales, treinta años al servicio de la ciudadanía", lo ha hecho implicando a entidades que han sido y siguen siendo un auténtico referente para el despliegue de las políticas sociales como son la Universidad de Valencia y los Colegios Profesionales de Educación y Trabajo Social.

Hemos querido hacer un alto en el camino y reflexionar acerca de lo que nos ha pasado en este viaje hacia esa Ítaca inalcanzable que es la extensión de los derechos sociales. Alguno de nuestros debates ha pivotado acerca de cómo fueron los inicios de un Sistema del que repetimos, constantemente que es el más joven de los existentes, a pesar de que ya ha crecido y ha evolucionado, treinta años de luces y de sombras, sobre los que poner la mirada. También nos ha parecido adecuado reflexionar sobre el presente y sus retos, los cambios sociodemográficos que han modificado usos y costumbres de una sociedad como la española que se ha integrado, a gran velocidad, entre el grupo de cabeza de las sociedades postindustriales. Además, hemos querido dedicar un apartado para proyectarnos hacia el futuro y atisbar aquellos cambios posibles a los que los Servicios Sociales se deben someter para mantener la función social atribuida a un Sistema de Protección Social que se despliega con enorme dificultad ya que no alcanza el reconocimiento que tienen otros sistemas como el sanitario, el educativo o el de pensiones.

El balance ha sido muy positivo, las jornadas sirvieron como válvula de escape de un sector profesional, ávido de relacionarse con iguales, compartir las dificultades y contrastar fórmulas novedosas de actuar ante la exclusión social. El momento no podía ser más adecuado, sometidos a una dura crisis económica en la que los Servicios Sociales Generales son la referencia de numerosos ciudadanos que utilizan estos dispositivos como puerta de entrada para la intervención social, demandando respuestas y soluciones para las enormes dificultades con las que transitan su vida cotidiana.

Como referencia final hay que destacar el interés en todos los participantes por la experiencia y la conveniencia de garantizar la continuidad de este tipo de foros que se valoran muy positivamente como un elemento crucial para mejorar la práctica profesional cotidiana. Ojalá nos podamos ver próximamente y continuar la tarea iniciada.

Gustavo Zaragoza Pascual

Jefe de Servicio de Bienestar Social del Ayuntamiento de Gandía

Serveis Socials Municipals, trenta anys al servei de la ciutadania

Fa ara trenta anys que es van engegar les primeres estructures professionals en l'àmbit de la intervenció social municipal i entre eixos ajuntaments pioners es trobava el de Gandia, conscient de la necessitat de disposar de dispositius d'atenció a les persones més vulnerables de la societat.

Durant aquests anys s'han atès pels Serveis Socials Municipals a milers de ciutadans que s'enfrontaven a una difícil situació i requerien de l'ajuda col·lectiva que són els sistemes de benestar. En aquest període de temps, a més, s'han elaborat les principals lleis i normes socials; des de la Llei d'Integració Social del Minusvàlid (LISMI) fins a la més recent Llei per a l'Autonomia Personal i Atenció a la Dependència, han estat nombroses les normes que han establert ajudes i propostes d'intervenció en matèries tan sensibles com violència de gènere, intervenció familiar, atenció a menors en situació de risc social, integració de les persones amb discapacitat... en totes elles ha estat clau el treball realitzat pels Equips de Base dels Ajuntaments.

Pels motius exposats i també mirant cap al futur, l'Ajuntament de Gandia ha promogut la realització d'unes Jornades que ha denominat "Serveis Socials Municipals, trenta anys al servei de la ciutadania", ho ha fet implicant a entitats que han estat i segueixen sent un autèntic referent per al desplegament de les polítiques socials com són la Universitat de València i els Col·legis Professionals d'Educació i Treball Social.

Hem volgut fer un alt en el camí i reflexionar sobre el que ens ha passat en aquest viatge cap a eixa Ítaca inassolible que és l'extensió dels drets socials. Algun dels nostres debats ha pivotat sobre com van ser els inicis d'un Sistema del que repetim, constantment que és el més jove dels existents, a pesar que ja ha crescut i ha evolucionat, trenta anys de llums i d'ombres, sobre els quals posar la mirada. També ens ha semblat adequat reflexionar sobre el present i els seus reptes, els canvis socio-demogràfics que han modificat usos i costums d'una societat com l'espanyola que s'ha integrat, a gran velocitat, entre el grup capdavanter de les societats post-industrials. A més, hem volgut dedicar un apartat per a projectar-nos cap al futur i aguaritar aquells canvis possibles als quals els Serveis Socials

es deuen sotmetre per a mantenir la funció social atribuïda a un Sistema de Protecció Social que es desplega amb enorme dificultat ja que no arriba al reconeixement que tenen altres sistemes com el sanitari, l'educatiu o el de pensions.

El balanç ha estat molt positiu, les jornades van servir com vàlvula d'escapament d'un sector professional, àvid de relacionar-se amb iguals, compartir les dificultats i contrastar formules noves d'actuar davant l'exclusió social. El moment no podia ser més adequat, sotmesos a una dura crisi econòmica en la qual els Serveis Socials Generals són la referència de nombrosos ciutadans que utilitzen aquests dispositius com porta d'entrada per a la intervenció social, demandant respostes i solucions per a les enormes dificultats amb les quals transiten la seua vida quotidiana.

Com referència final cal destacar l'interès en tots els participants per l'experiència i la conveniència de garantir la continuïtat d'aquest tipus de fòrums que es valoren molt positivament com un element crucial per a millorar la pràctica professional quotidiana. Tant de bo ens puguem veure pròximament i continuar la tasca iniciada.

Gustavo Zaragoza Pascual

Cap de Servei de Benestar Social de l'Ajuntament de Gandia